

Muk

Muk er eksem i hestens kodebøjning og det skyldes ofte en sårinfektion. Huden i kodebøjningen er tynd og følsom, og hvis den ikke holdes ren, opstår der nemt småsår.

Symptomer på muk

- Sårskorper i kodebøjningen
- Varme
- Hævelse
- Rødme
- Ømhed
- Halthed

Det sikreste tegn på muk er sårskorper i kodebøjningen. I nogle tilfælde opstår der varme og hævelse, fordi infektionen breder sig.

Hvad er årsagen til muk

Huden beskytter hesten mod uønskede mikroorganismer, men denne beskyttelse kan ødelægges, hvis huden bliver fugtig og/eller fyldt med sår. Den fugtige, beskadigede hud bliver lettere angrebet af bakterier. Huden i kodebøjningen er tynd, og dette område er derfor særlig følsomt. Symptomerne på muk i kodebøjningen er sårskorper. Varme,

Muk

ømhed, hævelse og rødme kan også forekomme. Et voldsomt tilfælde af muk kan give halthed.

Følgesygdomme

Hvis muk ikke behandles i tide kan det brede sig til andre områder af hestens hud. I første omgang som regel op ad hestens ben, og lymfangitis er en almindelig komplikation. Lymfangitis betyder at lymfekarrene i hestens ben bliver betændte, lidelsen kaldes også lymfekarbetændelse. Lymfekarrene transporterer væske væk fra vævet. Ved betændelse i lymfekarrene, kan de ikke lede væsken væk, og i stedet samler væsken sig i hestens ben, der hæver voldsomt. Hvis denne tilstand ikke behandles i tide, kan den blive kronisk, og hesten får et såkaldt elefantben.

Hvordan påvirker muk hestens anvendelighed?

Det kan komme så vidt, at hesten bliver halt på grund af muk, fordi hesten har smerter i sårene og det spænder i huden på grund af hævelsen. Så længe hesten ikke har ondt eller der er tegn på halthed, har den kun godt af at få sin sædvanlige motion. Hvis hestens ben er hævet, kan hævelsen faktisk falde, hvis den rører sig. Hvis hesten har smerter og er blevet halt, skulle du for længst have tilkaldt en dyrlæge, og det er på høje tid at gøre det nu!

Hvordan kan du forebygge muk?

Hestens hovskæg er beregnet til at beskytte kodebøjningen mod snavs og fugt. Nogle heste har meget hovskæg og er derfor bedre beskyttet. På heste der med meget hovskæg skal man dog være opmærksom på at muk kan skyldes skabmider, eller at huden ikke når at blive tør efter at hesten har været på fold eller ude at ride. I så fald bør hovskægget klippes så benet kan tørre helt hver dag.

Muk

Hvide ben har større risiko for at blive angrebet af muk

Mange hesteejere klipper hovskægget, fordi de synes, at det er nemmere at holde kodebøjningen ren og fordi en velholdt hest gør et bedre indtryk. Men det er en smagssag. Enten skal man lade hovskægget være for at beskytte koden, eller også klipper man det af og holder kodebøjningen ren selv. Uanset, hvad man vælger, er det vigtigt at se kodebøjningen efter for muk hver eneste dag og at benene har mulighed for at tørre helt.

Det kan være nyttigt at vide at upigmenterede, det vil sige hvide, ben har større risiko for at blive angrebet af muk.

God staldhygiejne er vigtigt for at forebygge muk. Strøelsen skal skiftes mindst en gang om dagen, hvis hesten er på fold i løbet af dagen og mindst to gange, hvis hesten er inde hele dagen, hvis dyrlægen f.eks. har ordineret bokshvile.

Foder

En allergisk reaktion fra foder eller strøelse, kan også være årsag til muk. Det kan være svært at forudse, men det er rart at vide, hvis man ikke kan finde nogen anden umiddelbar årsag. Som regel viser allergiske reaktioner sig på flere forskellige måder.

Hestens anvendelse

Muk har ikke noget at gøre med det, hestens anvendes til. Hesten kan f.eks. ikke få muk af at blive redet for meget. Men klokker (Beskyttelse, der sættes fast rundt om koden/hoven f.eks. for at forhindre balletråd) kan være skyld i muk. Der kan let komme grus og sand ind under klokken, og det kan give små sår og hudafskrabninger i kodebøjningen.

Muk

Grus og sand kan derefter inficere sårene, og det kan let give anledning til muk.

Sørg for at:

- Holde kodebøjningerne rene og tørre.
- Skyl mudrede ben og tør dem godt.
- Hold så vidt muligt folde fri for mudder.
- Skyl hestens ben, hvis den har gået på saltet underlag.
- Mug ud mindst én gang om dagen.
- Se efter, at hesten ikke får hudafskrabninger af benbeskyttelse, f.eks. klopker.

Tegn på at hesten er syg

Det sikreste tegn på muk er sårskorper i kodebøjningen. Nogle gange opstår der varme, ømhed og hævelse. På hvide ben kan man også se rødme i huden.

Egenbehandling:

- Vask med desinficerende og svampedræbende sæbe, f.eks. Hibiscrub eller Mediscrub og blød sårskorperne op, så de løsner sig, mens du vasker hesten. Bakterierne sidder under såret og derfor er det vigtigt, at sårskorperne kommer af, så du kan vaske selve såret. Skyl omhyggeligt al sæbe af.
Hvis skorperne sidder meget fast, kan de smøres med f.eks. Helosan eller lignende en halv time før du vasker benet.
- Tør forsigtigt, men grundigt med noget blødt og rent materiale, f.eks. et rent håndklæde, du kan eventuelt afslutte med en hårtørre.
- Smør den tørre kodebøjning ind i blødgørende salve, f.eks. vaseline med salicylsyre (fås på apoteket) eller zinksalve!

Muk

- Muk kan umiddelbart virke som en "lille sag", men det kan give store problemer, hvis det ikke bliver behandlet rigtigt. Hvis du ikke ser en tydelig forbedring efter at have behandlet hesten selv i en uges tid, må du ikke tøve med at kontakte dyrlægen. Hvis der går for lang tid, kan hesten få dermatofilose eller lymfangitis.

Hvad gør dyrlægen?

Hvis din hests tilfælde af muk ikke bliver bedre, er det vigtigt, at du kontakter dyrlægen, før det kommer så vidt, at hesten har fået lymfangitis (betændelse i benenes lymfekar, som giver voldsom hævelse af benet). Dette kan blive kronisk.

Dyrlægen undersøger hesten og ordinerer en antibiotikabehandling, hvis der er brug for det. Det kan være i form af en antibiotikasalve, der skal smøres direkte på stedet med hudforandringer. I mere alvorlige tilfælde gives antibiotika som en indsprøjtning direkte i halsmuskulaturen eller i flydende form gennem munden. Hvis hesten har fået lymfangitis, sætter man som regel også ind med antiinflammatorisk medicin.

Dyrlægen tager måske også en prøve fra den beskadigede hud for at se om mukken skyldes bakterier eller skabmider. Ved hjælp af prøven kan man finde årsagen til mukken og derefter sætte ind med den helt rigtige antibiotikabehandling.

Vigtig med nye rutiner, hvis hesten får muk

Hvis hesten får muk, gælder det om at fjerne årsagerne. Når hesten først har haft muk én gang, får den det nemt igen.

Tænk på:

- Hvor grundigt og tit du tjekker kodebøjningerne.
- Hvor mudrede dine folde er, og om du kan gøre noget ved det.

Muk

- Om hesten går på underlag, der tit saltes, uden at du vasker saltet af.
- Om der bliver muget ud hos hesten mindst én gang om dagen.
- Om hesten kan have spist noget, den kan få allergi eller eksem af.